

GÖZETİM FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
Sözleşme ve Rapor Bildirimlerine İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	1
Mesleki Sorumluluk Sigortasına İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	10
Gelir Bildirimlerine İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	13
Şeffaflık Raporlarına İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	16
Sözleşme ve Raporun Düzenlenmesine İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	23
Denetim Kısıtlamalarına İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	45
Finansal Raporlama Çerçevesine İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	62
Denetime Tabi Olmaya İlişkin Doğru Bilinen Yanlışlar	69

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Konkordato denetimi için düzenlenen sözleşme ve raporun Kuruma bildirimi zorunlu değildir.

Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik'in 19'uncu maddesi uyarınca, konkordato denetimine esas sözleşme ve raporun, borçlunun konkordato talebinde bulunduğu tarihten itibaren 60 gün içinde Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Sadece **Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararı** uyarınca yapılan denetime ilişkin sözleşme ve raporun Kuruma bildirimi zorunludur.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-b maddesinde düzenlenen sözleşme ve raporların Kuruma bildirim yükümlülüğü;

- Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca yapılan denetimlere,
 - İlgili mevzuatında yer alan özel hükümler uyarınca yapılan denetimlere,
 - Herhangi bir mevzuata dayanmaksızın ihtiyari olarak yapılan denetimlere,
- ilişkin sözleşme ve raporları kapsamaktadır.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim sözleşmelerinin Kuruma bildirimi, denetim raporları imzalandıktan sonra da yapılabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-b maddesi uyarınca, denetim sözleşmelerinin **imza tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde** Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Kurum tarafından her yıl düzenli olarak **«Tamamlanmamış Denetimler»** konulu yazı gönderilmekte ve rapor girişlerinin belirlenen bir tarihe kadar yapılması istenmektedir. Bu nedenle imzalanan raporların bildirimi için bu yazı beklenip, rapor bildirimlerinin söz konusu yazıda belirtilen süre içerisinde yapılması mümkündür.

Kurum tarafından gönderilen **«Tamamlanmamış Denetimler»** konulu yazılar, **denetim süreci devam eden işlerin** belirlenen bir tarihe kadar tamamlanmasına ilişkin olup, daha önce imzalanan raporların bildirim süresinin uzatılmasına yönelik değildir. Nitekim Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-b maddesi uyarınca, denetim raporlarının **imza tarihinden itibaren en geç 30 gün içinde** Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Sözleşme/rapor bildirimi yapılırken bildirilecek sözleşme/rapor metninde yazan bilgiler ile SBG'ye girilen bilgilerin birbirini tutması önemli değildir. Önemli olan bildirimin süresi içinde yapılmasıdır.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 40/1-h maddesi uyarınca, bildirimlerin zamanında, tam ve **doğru** olarak yerine getirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle Kuruma bildirilecek sözleşme/rapor metninde yazan bilgiler ile SBG'ye girilen bilgilerin birbirini tutmaması, bildirimlerin «**doğru**» yapılması yükümlülüğünün yerine getirilmemesi sonucuna neden olacaktır.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Kuruma daha önce bildirilmiş sözleşmede/raporda sonradan meydana gelen değişikliğin Kuruma bildirimi zorunlu değildir.

Kuruma daha önce yapılan bir bildirimde değişiklik meydana gelmesi durumunda bunun, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-a maddesi uyarınca, **değişikliği takip eden günden itibaren en geç 10 gün içinde** Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Kuruma daha önce bildirilmiş sözleşmede/raporda sonradan değişiklik olması durumunda sadece SBG'ye yapılan veri girişinin güncellenmesi yeterlidir.

Kuruma daha önce bildirilmiş sözleşmede/raporda sonradan değişiklik olması durumunda, **hem ilgili bildirimle ilişkin SBG'ye yapılan veri girişinin hem de ilgili belgenin** güncellenmesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Sözleşme/rapor bildirimi yapılırken SGB tarafından herhangi bir uyarı verilmemesi, o sözleşmede/raporda herhangi bir mevzuata aykırı durum bulunmadığı anlamına gelmektedir.

Sözleşme ve raporların mevzuat hükümlerine uygun olarak düzenlenmesi yükümlülüğü, ilgili denetim kuruluşuna/denetçiye aittir. Bu nedenle sözleşme/rapor bildirimi yapılırken SGB tarafından herhangi bir uyarı verilmemesi, o sözleşmede/raporda herhangi bir mevzuata aykırı durum bulunmadığı anlamına gelmemektedir.

SÖZLEŞME VE RAPOR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Sözleşme bildirimi yapılırken SBG tarafından çıkarılan uyarılara ilişkin sadece sisteme yapılan veri girişinin düzeltilmesi yeterlidir, sözleşme metninde herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek yoktur.

Sözleşme bildiriminde, SBG'ye yapılan veri girişi üzerine sistem tarafından yapılan oto kontrol sonucu bir uyarı kaydı çıkması durumunda, **söz konusu uyarı durumu sözleşme metninde değişiklik yapılmasını gerektiriyorsa** (örneğin sürekli eğitim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle gayri faal durumda olan bir denetçinin denetim ekibinde görevlendirilmesi gibi) sadece sisteme yapılan veri girişinin değil, ayrıca sözleşmenin uyarıya kaydına esas bölümünün (örnekte denetim ekibi bölümü) güncellenmesi gerekmektedir.

MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

3568 sayılı Kanun kapsamında verilen hizmetler için mesleki sorumluluk sigortası yaptıranların ayrıca bağımsız denetim hizmeti için mesleki sorumluluk sigortası yaptırmasına gerek yoktur.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 33'üncü maddesi uyarınca, denetim kuruluşları ve denetçilerin üstlendikleri ilk denetim işiyle birlikte başlamak üzere, tüm denetimlerini kapsayacak şekilde mesleki sorumluluk sigortası yaptırmaları şarttır. Verdiği diğer hizmetler için (SMMM/YMM) mesleki sorumluluk sigortası yaptıran ve bu poliçesi sadece bu hizmetlerden kaynaklanabilecek zararların karşılanmasına yönelik olan denetim kuruluşları ve denetçilerin, bağımsız denetim hizmetleri için ayrı bir mesleki sorumluluk sigortası yaptırmaları gerekmektedir.

MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Mesleki sorumluluk sigortasının Kuruma bildirimi zorunlu değildir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-ç maddesi uyarınca, mesleki sorumluluk sigortasına ilişkin poliçenin **düzenlenme tarihini takip eden günden itibaren en geç 30 gün içinde** Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Mesleki sorumluluk sigortasında sonradan meydana gelen değişikliğin Kuruma bildirimi zorunlu değildir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-ç maddesi uyarınca, mesleki sorumluluk sigortasına ilişkin poliçe ve sigorta şirketindeki değişikliklerin, **değişikliği takip eden günden itibaren en geç 30 gün içinde** Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

GELİR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bir takvim yılı içerisinde bağımsız denetimden herhangi bir gelir elde etmeyenlerin gelir bildiriminde bulunma yükümlülüğü yoktur.

Denetimin yapılış amacına/kapsamına bağlı olmaksızın bir takvim yılı içerisinde **denetim sözleşmesi imzalamış** olan tüm denetim kuruluşları ve denetçilerin, sözleşmeden kaynaklı gelirlerin tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın, o takvim yılına ilişkin gelir bildiriminde bulunma yükümlülüğü vardır.

GELİR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bir takvim yılında KAYİK denetimi üstlenip şeffaflık raporu yayımlayan ve söz konusu şeffaflık raporunda son takvim yılına ait gelirlerine yer veren denetim kuruluşlarının ayrıca bir gelir bildiriminde bulunması zorunlu değildir.

Şeffaflık raporu ile gelir bildirimleri Bağımsız Denetim Yönetmeliğinde ayrı ayrı düzenlenmiş yükümlölüklerdir. Bu nedenle bir takvim yılında KAYİK denetimi üstlenip şeffaflık raporu yayımlayan ve söz konusu şeffaflık raporunda son takvim yılına ait gelirlerine yer veren denetim kuruluşlarının da SBG’de yer alan “Gelir Bildirimi” menüsü üzerinden ayrıca gelir bildiriminde bulunması gerekmektedir.

GELİR BİLDİRİMLERİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim sözleşmelerinde denetim ücretleri yer aldığından, sözleşme bildiriminin yapılmış olması ile gelir bildiriminde bulunma yükümlülüğü de yerine getirilmiş olur. Bu yüzden Kuruma ayrıca gelir bildiriminde bulunulmasına gerek yoktur.

Kuruma yapılacak gelir bildirimlerinde;

- Bağımsız denetim faaliyetlerinden,
- Diğer denetim faaliyetlerinden,
- Defter tutma hizmetlerinden,
- Danışmanlık hizmetlerinden

kaynaklanan gelirlerin bildirimi yapılmaktadır. Bu nedenle, denetim sözleşmelerinde denetim ücretleri yer aldığından, sözleşme bildiriminin yapılmış olması ile gelir bildiriminde bulunma yükümlülüğü yerine getirilmiş sayılmamaktadır.

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şeffaflık raporunun Kuruma bildirilmesi ile bu konudaki yükümlölüklerin tamamı yerine getirilmiş olur.

Şeffaflık raporunun Kuruma bildirilmesi ile bu konudaki yükümlölüklerin tamamı yerine getirilmiş sayılmaz. Bu raporların ayrıca denetim kuruluşunun kendisine ait internet sitesinin şeffaflık raporuna ilişkin bölümünde yayımlanması ve 5 yıl süreyle kamunun erişimine açık tutulması gerekmektedir.

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şeffaflık raporunun kuruluşun internet sitesinde yayımlanması ile bu konudaki yükümlölüklerin tamamı yerine getirilmiş olur.

Şeffaflık raporunun kuruluşun internet sitesinde yayımlanması ile bu konudaki yükümlölüklerin tamamı yerine getirilmiş sayılmaz. Bu raporların ayrıca SBG üzerinden Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNE YANLIŞLAR

KAYİK denetimine ilişkin listelerde yer almakla birlikte bir takvim yılı içerisinde KAYİK denetimi yapmayan denetim kuruluşlarının şeffaflık raporlarına ilişkin herhangi bir yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Kurum tarafından KAYİK'ler nezdinde denetim yapmak üzere yetkilendirilmiş olmakla birlikte ilgili takvim yılında KAYİK denetimi yapmayan denetim kuruluşlarının şeffaflık raporu hazırlama/yayımlama/Kuruma bildirimde bulunma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Ancak bu kapsamda yer alan denetim kuruluşlarının Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 36/4'üncü maddesi uyarınca, **KAYİK'ler nezdinde denetim yapmak üzere yetkilendirilmiş olmakla birlikte ilgili takvim yılında KAYİK denetimi yapılmadığından şeffaflık raporu hazırlamadıklarını**, internet sitelerinin şeffaflık raporu ile ilgili bölümünde açıklamaları gerekmektedir.

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Kuruma daha önce bildirilmiş/internet sitesinde yayımlanmış şeffaflık raporunda sonradan meydana gelen değişikliğin Kuruma bildirimini/internet sitesinde yayımlanması zorunlu değildir.

Kuruma daha önce bildirilmiş şeffaflık raporunda sonradan meydana gelen değişikliğin Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 34/1-a maddesi uyarınca, **değişikliği takip eden günden itibaren en geç 10 gün içinde** Kuruma bildirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan şeffaflık raporunun güncellenmesi durumunda, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 36/5'inci maddesi uyarınca, raporun orijinal halinin ve güncellenmiş hallerinin **ayrı ayrı beş yıl süreyle** kamunun erişimine açık tutulması gerekmektedir.

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim ağı/ilişkili denetim kuruluşu/diğer işletmeleri bulunmayan denetim kuruluşlarının şeffaflık raporlarında bu başlıklara yer vermesi gerekmez.

Bir şeffaflık raporunda yer alması gereken asgari bilgiler Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 36/2'nci maddesinde düzenlenmiş olup denetim kuruluşlarınca hazırlanacak şeffaflık raporlarının asgari olarak bu bilgilerin tamamını içermesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 36/2'nci maddesinde belirtilen asgari bilgilerin **tamamının** şeffaflık raporlarında başlıklar halinde verilmesi, **denetim kuruluşu için geçerli olmayan durumlar için ise** ilgili başlık altında buna yönelik açıklamanın yapılması gerekmektedir.

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şeffaflık raporunda yer alması gereken asgari bilgilerden olan **“Kalite Güvence Sistemi İncelemesinin En Son Ne Zaman Yapıldığına Dair Bilgi”**den kastedilen KYS uyarınca denetim kuruluşunun kendisi tarafından yapılan kalite kontrole ilişkin (denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme, izleme vb.) bilgidir.

Kalite güvence sistemi, bağımsız denetimde gerekli kaliteyi ve kamuoyunun yapılan bağımsız denetime olan güvenini sağlamak amacıyla bağımsız denetim kuruluşu ya da bağımsız denetçi tarafından yapılan işin, belirlenen standart ve ilkelere uygun olarak yapılmasını temin etmek üzere Kurum tarafından oluşturulan sistemdir. Bu kapsamda, konuya ilişkin olarak şeffaflık raporunda bu başlık altında yer alması gereken bilgi, KYS uyarınca denetim kuruluşunun kendisi tarafından yapılan kalite kontrole ilişkin bilgi değil (denetimin kalitesine yönelik gözden geçirme, izleme vb.), **kuruluş nezdinde kamu otoritelerince gerçekleştirilen incelemeye (KYS incelemesi/dosya incelemesi gibi) ilişkin bilgidir.**

ŞEFFAFLIK RAPORLARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şeffaflık raporunda yer alması gereken asgari bilgilerden olan **“Sorumlu Denetçilerin Ücretlendirilme Esaslarına İlişkin Bilgi”**den kastedilen denetim kuruluşunun genel olarak ücret politikasına ilişkin bilgidir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 36/2-ı maddesi uyarınca, şeffaflık raporlarında sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esaslarına ilişkin bilginin yer alması gerekmektedir.

Bu kapsamda, konuya ilişkin olarak şeffaflık raporunda yer alması gereken bilgi, denetim kuruluşunun sadece genel olarak ücret politikasına ilişkin bilgi değil, münhasıran sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esaslarına ilişkin açıklayıcı bilgidir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim sözleşmelerinde denetim hizmeti dışında başka bir hizmet yapılmasına ilişkin hüküm konulabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 29/2'nci maddesi uyarınca, denetim sözleşmelerinde denetim hizmeti dışında başka bir hizmet yapılması öngörülemez.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim sözleşmelerinde yer alacak bilgiler yönünden serbestlik vardır. Bu nedenle sözleşmeler sadece tarafların istediği bilgileri içerecek şekilde düzenlenebilir.

Bir denetim sözleşmesinde yer alması gereken asgari unsurlar Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 29/1'inci maddesinde düzenlenmiştir. Bu nedenle denetim sözleşmelerinin söz konusu asgari unsurların **tamamını** içermesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Sözleşmelerin denetim ekiplerinde sadece o denetimde görev alacak asıl denetim ekibine ilişkin bilgi verilmesi yeterlidir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 27/1 ve 29/1-f maddeleri uyarınca, denetim sözleşmelerinde, asıl denetim ekibinde görevlendirilen sorumlu denetçi ve belirlenen diğer kademeler için en az birer yedek denetçi belirlenmesi ve bunların isim ve unvanlarının, öngörülen çalışma sürelerinin ve her biri için uygun görülen ücret tutarının ayrıntılı dökümünün sözleşmede yer alması gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Sürekli eğitim yükümlülüğü nedeniyle gayri faal durumda olan denetçi/sorumlu denetçi, fiilen denetimde görev almamak kaydıyla sözleşmenin yedek denetim ekibine yazılabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 25/7'nci maddesi uyarınca, sürekli eğitim yükümlülüğünü yerine getirmeyen denetçiler, bu yükümlülüklerini yerine getirene kadar **denetim yapamazlar ve denetim ekiplerinde görevlendirilemezler**. Bu nedenle gayri faal durumda olan bir denetçi/sorumlu denetçi, fiilen denetimde görev almamak kaydıyla sözleşmenin yedek denetim ekibine yazılamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Sözleşmenin imza tarihinde faal durumda olup sözleşmenin asıl denetimde görevlendirilen denetçi, sözleşme imzalandıktan sonra sürekli eğitim yükümlülüğü nedeniyle gayri faal duruma alınsa dahi denetime devam edebilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 25/7'nci maddesi uyarınca, sürekli eğitim yükümlülüğünü yerine getirmeyen denetçiler, bu yükümlülüklerini yerine getirene kadar **denetim yapamazlar ve denetim ekiplerinde görevlendirilemezler**. Bu nedenle sözleşmenin imza tarihinde faal durumda olup sözleşmenin asıl denetimde görevlendirilen bir denetçi, sözleşme imzalandıktan sonra sürekli eğitim yükümlülüğü nedeniyle gayri faal duruma alınırsa denetime devam edemez.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim sürecinin büyük çoğunluğunda faal durumda olan ancak raporlama aşamasında sürekli eğitim yükümlülüğü nedeniyle gayri faal duruma alınan sorumlu denetçiler ilgili denetimi tamamlayarak denetim raporunu imzalayabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 19/3'üncü maddesi uyarınca denetim, her bir hesap dönemi için, işletmenin iş teklifiyle başlayan ve denetim sonucunun raporlanmasıyla sona eren bir süreç olup, denetçilerin tüm bu süreç içerisinde faal durumda bulunması gerekmektedir. Bu nedenle denetim sürecinin büyük çoğunluğunda faal durumda olan ancak raporlama aşamasında sürekli eğitim yükümlülüğü nedeniyle gayri faal duruma alınan sorumlu denetçiler ilgili denetimi tamamlayarak denetim raporunu imzalayamazlar.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim yapmaya yetkili olduğu alan, ilgili şirketi kapsamayan denetçi, fiilen denetimde görev almamak kaydıyla sözleşmenin yedek denetim ekibine yazılabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 27/1'nci maddesi uyarınca, yedek denetim ekibinde görevlendirilecek denetçiler asıl ekibin niteliklerini haiz olmalıdır. Bu nedenle, denetim yapmaya yetkili olduğu alan ilgili şirketi kapsamayan denetçi, fiilen denetimde görev almamak kaydıyla sözleşmenin yedek denetim ekibine yazılamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Kurumca onaylanmış sorumlu denetçi olmayan bir denetçi, denetim raporunu imzalamamak kaydıyla sözleşmenin yedek denetim ekibine sorumlu denetçi olarak yazılabilir.

Denetim kadrosuna yapılan sorumlu denetçi görevlendirmesi, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 28/1'inci maddesi uyarınca **Kurum onayına tabidir**. Bu nedenle, anılan maddede belirtilen şartları sağlasa dahi, Kurum kayıtlarında sorumlu denetçi olarak tescil ve ilan edilmemiş kişiler denetim sözleşmesinin asıl/yedek denetim ekiplerinde sorumlu denetçi olarak yer alamaz ve denetim raporunu imzalamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

KAYİK Hariç Sorumlu Denetçi olarak kadroda yer alan bir sorumlu denetçi, denetim raporunu imzalamamak kaydıyla KAYİK kapsamında yer alan bir şirketin denetimine ait sözleşmenin yedek denetim ekibine sorumlu denetçi olarak yazılabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 27/1'nci maddesi uyarınca, yedek denetim ekibinde görevlendirilecek sorumlu denetçi asıl ekipte görevlendirilen sorumlu denetçinin niteliklerini haiz olmalıdır. Bu nedenle, KAYİK Hariç Sorumlu Denetçi olarak kadroda yer alan bir sorumlu denetçi, denetim raporunu imzalamamak kaydıyla KAYİK kapsamında yer alan bir şirketin denetimine ait sözleşmenin yedek denetim ekibine sorumlu denetçi olarak yazılamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim kuruluşunda sadece ortak/yönetici olarak yer alan bir denetçi, sözleşmelerin asıl/yedek denetim ekiplerine yazılabilir.

Denetim kuruluşları ve denetim üstlenen bağımsız denetçiler denetim faaliyetlerini denetim kadroları vasıtasıyla yürütmektedir. Bu kapsamda, sadece ortak/yönetici pozisyonunda yer alan, denetim kuruluşunun/denetim üstlenen bağımsız denetçinin Kurumca ilan edilen denetim kadrolarında yer almayan kişiler, sözleşmelerin asıl/yedek denetim ekiplerine yazılamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim üstlenen bağımsız denetçi, üstlendiği denetimlerde yedek sorumlu denetçi olarak görev alabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 27/6'ncı maddesine göre denetim üstlenen bağımsız denetçi üstlendiği denetimlerin sorumlu denetçisidir. Bu nedenle, denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimlerde raporu imzalayacak kişi, denetim üstlenen bağımsız denetçinin kendisidir. Bu kapsamda, denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından düzenlenen sözleşmelerin asıl denetim ekibine sorumlu denetçi olarak denetim üstlenen bağımsız denetçinin kendisinin yazılması gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimlerde denetim raporunu sözleşmenin denetim ekibinde yedek sorumlu denetçi olarak yazılan diğer denetçi imzalayabilir.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 27/6'ncı maddesine göre denetim üstlenen bağımsız denetçi üstlendiği denetimlerin sorumlu denetçisidir. Bu nedenle, denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimlerde raporu imzalayacak kişi, denetim üstlenen bağımsız denetçinin kendisidir. Bu kapsamda, istisnai durumlar dışında (mücbir sebep, yaptırım gibi), denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimlerde denetim raporu, sözleşmenin denetim ekibinde yedek sorumlu denetçi olarak yazılan diğer denetçi tarafından imzalanamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim kuruluşunun Kurumca ilan edilen denetim kadrosunda sorumlu denetçi olanlardan bir denetimde görevlendirileceklerin hepsinin, denetim raporunu imzalamayacak olsa bile, sözleşmenin denetim ekiplerinde sorumlu denetçi olarak yazılması gerekir.

Düzenlenecek sözleşmelerin asıl/yedek denetim ekiplerinde, **sadece raporu imzalayacak sorumlu denetçinin ve yedeğinin** bu unvanla görevlendirilmesi gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Sorumlu denetçi olarak görevlendirilmek için Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 28/1'inci maddesinde belirtilen fiili denetim tecrübesi ve mesleki tecrübe süresini sağlayan her denetçi, sözleşmelerin asıl/yedek denetim ekiplerinde sorumlu denetçi olarak yazılabilir.

Sorumlu denetçiler, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 28/1'inci maddesinde belirtilen şartları sağlayan denetçiler arasından **Kurum onayı alınmak suretiyle** görevlendirilir. Bu nedenle anılan maddede belirtilen şartları sağlasa dahi, Kurum kayıtlarında sorumlu denetçi olarak tescil ve ilan edilmemiş kişiler denetim sözleşmelerinin asıl ve yedek denetim ekiplerinde sorumlu denetçi olarak yazılamaz.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim raporuna ilgili sorumlu denetçinin sadece imza atması yeterlidir.

Denetim raporunun ilgili sorumlu denetçi tarafından imzalanması yeterli değildir. Bağımsız Denetçi Mühür Tebliğinin 9/4'üncü maddesi uyarınca, denetim raporuna ayrıca raporu imzalayan sorumlu denetçiye ait mührün tatbik olunması gerekmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim kuruluşunun Kurumca ilan edilen denetim kadrosunda sorumlu denetçi olarak yer alan herhangi bir sorumlu denetçi, denetim raporunu imzalayabilir.

Denetim raporu, yalnızca ilgili denetim sözleşmesi kapsamında belirlenen asıl/yedek denetim ekibinde yer alan sorumlu denetçiler tarafından imzalanabilir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim raporuna denetim kuruluşunda görev alan herhangi bir denetçinin mührü tatbik olunabilir.

Bağımsız Denetçi Mühür Tebliği uyarınca, denetim kuruluşları tarafından düzenlenen denetim raporlarına, **raporu imzalayan sorumlu denetçiye ait mührün** tatbik olunması gerekmektedir. Nitekim anılan Tebliğ uyarınca mühür, sadece berat sahibi denetçi tarafından kullanılabilir. Berat sahibi, mührün kullanılmasından sorumlu olup, başkaları tarafından kullanılmaması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan denetimlerde sadece finansal tablolar hakkında denetçi raporu hazırlanır.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan denetimlerde denetim sonucunda:

- Finansal tablolar hakkında denetçi raporu,
- Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu hakkında denetçi raporu,
- Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi hakkında denetçi raporu (sadece TTK'nın 378'inci maddesi uyarınca riskin erken saptanması sistemi ve komitesini kurması gereken şirketlerde)

hazırlanmalıdır.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim raporunun imza tarihinden itibaren 30 gün içinde Kuruma bildirim yükümlülüğü sadece finansal tablolar hakkında denetçi raporu içindir.

Denetim raporlarının imza tarihinden itibaren 30 gün içinde Kuruma bildirim yükümlülüğü;

- Finansal tablolar hakkında denetçi raporu,
 - Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu hakkında denetçi raporu ve
 - Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında denetçi raporu
- kapsamaktadır.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Finansal tablolara verilen görüşün yıllık faaliyet raporuna verilecek görüş üzerinde herhangi bir etkisi yoktur.

BDS 720'nin 23T paragrafı uyarınca, TTK uyarınca yapılan denetimlerde **finansal tablolar hakkında verilen görüş:**

- **Olumlu ise** yıllık faaliyet raporu hakkında olumlu, sınırlı olumlu, olumsuz veya görüş vermekten kaçınma,
- **Sınırlı olumlu ise** yıllık faaliyet raporu hakkında sınırlı olumlu, olumsuz veya görüş vermekten kaçınma,
- **Olumsuz ise** yıllık faaliyet raporu hakkında olumsuz veya görüş vermekten kaçınma,
- **Görüş vermekten kaçınma ise** yıllık faaliyet raporu hakkında sadece görüş vermekten kaçınma, verilebilmektedir.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu hakkında denetçi raporunun hazırlanması sadece halka açık şirketlerin denetiminde zorunludur.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan **tüm denetimlerde** yönetim kurulu yıllık faaliyet raporu hakkında denetçi raporunun hazırlanması zorunludur.

SÖZLEŞME VE RAPORUN DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Üstlenilen denetimlerin tamamlanması tamamen kuruluşun planlamasına tabidir, bunun için süre yönünden herhangi bir sınırlama yoktur.

Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 30/3'üncü maddesi uyarınca, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca yapılan denetimlerde denetim raporlarının, **denetimi yapılan finansal tabloların ait olduğu hesap dönemine ilişkin olağan genel kurul toplantısından en az 20 gün önce ve her durumda anılan Kanunda olağan genel kurul toplantıları için öngörülen azami sürenin sonuna kadar** denetlenen işletmenin yönetim organına teslim edilmesi gerekmektedir.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim üstlenen bağımsız denetçiler tüm şirketlerin denetimini yapabilir.

Denetim üstlenen bağımsız denetçiler, KAYİK'lerin denetimini ve ilgili mevzuatında sadece denetim kuruluşları tarafından yapılabileceği belirtilen denetimleri yapamaz.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Konkordato denetimi isteyen şirket KAYİK değilse, bu şirketin konkordato denetimini KAYİK Hariç denetime yetkili denetim kuruluşları veya denetim üstlenen bağımsız denetçiler yapabilir.

Konkordato denetimleri sadece “KAYİK Dahil” denetime yetkili denetim kuruluşları tarafından yapılabilir. Bu nedenle konkordato denetimi yapılacak şirket KAYİK olmasa dahi, “KAYİK Hariç” denetime yetkili denetim kuruluşları ile denetim üstlenen bağımsız denetçiler bu şirketlere konkordato denetimi hizmeti veremez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Ödeme kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşlarının denetimini Kurum tarafından yetkilendirilen tüm denetim kuruluşları/denetim üstlenen bağımsız denetçiler yapabilir.

Ödeme kuruluşları ve Elektronik Para Kuruluşları KAYİK kapsamında olduğundan, bu şirketlerin denetimi yalnızca KAYİK Dahil denetime yetkili denetim kuruluşları tarafından yapılabilir.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Denetim üstlenen bağımsız denetçiler, şirketlerin Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik kapsamında denetimini yapabilir.

Bankaların Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelik hükümleri uyarınca, denetim üstlenen bağımsız denetçiler, şirketlere anılan Yönetmelik kapsamında denetim hizmeti veremez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Rotasyon süresinin hesabında sadece Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan denetimler dikkate alınır.

Herhangi bir mevzuata dayanmaksızın ihtiyari olarak yapılanlar da dahil olmak üzere tüm bağımsız denetim, sınırlı bağımsız denetim ve diğer güvence denetimleri rotasyon süresinin hesabında dikkate alınmalıdır.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Zorunlu ara verme süresi içinde şirkete ihtiyari/ilgili mevzuatında yer alan özel hükümler uyarınca bağımsız/sınırlı bağımsız/diğer güvence denetimi hizmeti verilebilir.

Son 10 yıl içinde 7 yıl denetim hizmeti verilmesi nedeniyle işleyecek olan 3 yıllık zorunlu ara vermesi süresince şirkete herhangi bir denetim hizmeti verilemez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Şirketin denetimi için imzalanan sözleşmelerin yedek denetim ekibine yapılan görevlendirmeler, ilgili denetçi fiilen denetim çalışmalarına katılmamış olsa bile rotasyon süresinin hesabına dahil edilir.

Şirketin denetimi için imzalanan sözleşmelerin yedek denetim ekibine yapılan görevlendirmeler, ilgili denetçinin fiilen denetim çalışmalarına katılmamış olması şartıyla, denetim süresinin hesabına dahil edilmez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Azami denetim süresini tamamlamış bir denetçi, fiilen denetim çalışmalarına katılmamak şartıyla sözleşmelerin yedek denetim ekibine yazılabilir.

Şirketin denetimi için imzalanan sözleşmelerin yedek denetim ekibine yapılan görevlendirmeler, ilgili denetçinin fiilen denetim çalışmalarına katılmamış olması şartıyla, denetim süresinin hesabına dahil edilmez. Ancak **aynı şirketin denetiminde son on yılda yedi yıl görev alan bir denetçi, sözleşmelerin yedek denetim ekine yazılamaz.**

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim ekibinde görevlendirilen denetçiler için rotasyon süresi, denetçinin çalıştığı denetim kuruluşuna veya denetim üstlenen bağımsız denetçiye bağlıdır.

Denetim ekibinde görevlendirilen denetçiler için rotasyon süresi, denetçinin çalıştığı denetim kuruluşuna veya denetim üstlenen bağımsız denetçiye değil **denetlenen şirkete bağlıdır**. Bu nedenle, denetim ekibinde görevlendirilen denetçiler için denetim süresinin hesabında, denetçinin çalıştığı denetim kuruluşuna veya denetim üstlenen bağımsız denetçiye bakılmaksızın, aynı şirketin denetiminde geçirdiği süreler birlikte dikkate alınır.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Aynı denetim ağı içinde bulunmanın/ilişkili denetim kuruluşu-denetim üstlenen bağımsız denetçi olmanın rotasyon süresinin hesabında bir önemi yoktur.

Denetim süresinin hesabında, aynı denetim ağı içinde bulunan denetim kuruluşları ve denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimlerde geçen süreler topluca dikkate alınır. Bu durum, denetim kuruluşları ve denetim üstlenen bağımsız denetçilerin ilişkili olduğu denetim kuruluşu ve denetim üstlenen bağımsız denetçiler tarafından yapılan denetimler için de geçerlidir.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetlenen şirketin sermaye ve ortaklık yapısında, yönetim kadrosunda veya faaliyet alanında değişiklik meydana gelmesi durumunda denetim süresi, rotasyon süresinin hesabı açısından baştan işletilir.

Rotasyon hükümlerinin uygulanmasında denetlenen şirketin sermaye ve ortaklık yapısında, yönetim kadrosunda veya faaliyet alanında herhangi bir nedenle meydana gelen değişiklikler, bu şirketin “aynı şirket” olma vasfını etkilemez. Bu nedenle bu tür değişiklikler denetim süresini sıfırlamaz.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirketin kısmen bölünmesi durumunda bölünen şirketin kendisi için denetim süresi, rotasyon süresinin hesabı açısından baştan işletilir.

Şirketin kısmen bölünmesi, bölünen şirketin kendisi açısından denetim süresini baştan başlatmaz.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetlenen şirketin tür değişikliğine gitmesi durumunda denetim süresi, rotasyon süresinin hesabı açısından baştan işletilir.

Denetlenen şirketin tür değişikliğine gitmesi durumunda, yeni türe dönüşen şirket eski şirketin devamı olacağından, şirketin tür değişikliğinden önce yapılan denetimleri denetim süresinin hesabında dikkate alınır.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirketin denetimine zorunlu olarak ara verdikten sonra, ara verilen hesap dönemlerinin denetimi aynı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından geçmişe dönük olarak üstlenilebilir.

Şirketin denetimine ara verdikten sonra, ara verilen hesap dönemlerinin denetimi aynı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından geçmişe dönük olarak üstlenilemez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişinin bir denetim kuruluşunda/denetim üstlenen bağımsız denetçi yanında görev alması durumunda, bu kişinin şirketin denetimi için düzenlenecek sözleşmenin denetim ekiplerinde görevlendirilmemesi kaydıyla, şirketin denetimi kişinin görev aldığı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından üstlenebilir.

Şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişinin ilgili şirketin denetiminde görevlendirilmeyecek olması, bu kişinin görev aldığı denetim kuruluşunun/denetim üstlenen bağımsız denetçinin söz konusu denetimi üstlenmesini kısıtlayan durumu ortadan kaldırmayacaktır. Bu nedenle, şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişi, düzenlenecek sözleşmenin denetim ekiplerine yazılmasa dahi, bu kişinin görev aldığı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından şirketin denetimi üstlenilemez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişi, şirketin denetimini üstlenecek denetim kuruluşunda sadece ortak/yönetici olarak görev alırsa bu denetim kuruluşu şirketin bağımsız denetimini üstlenebilir.

Şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişinin, bu şirketin denetimini üstlenecek denetim kuruluşunda sadece ortak/yönetici olarak görev alması, bu kişinin görev aldığı denetim kuruluşunun, şirketin denetimini üstlenmesini kısıtlayan durumu ortadan kaldırmayacaktır. Bu nedenle, şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan kişi, şirketin denetimini üstlenecek denetim kuruluşunda sadece ortak/yönetici olarak görev alsa dahi, bu kişinin görev aldığı denetim kuruluşu şirketin denetimini üstlenemez.

DENETİM KISITLAMALARINA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunanın bir SMMM LTD/A.Ş olması durumunda, bu SMMM LTD/A.Ş'nin ortaklarının ayrıca görev aldığı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi, şirketin bağımsız denetimini üstlenebilir.

Şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunanın bir SMMM LTD/A.Ş olması, bu SMMM LTD/A.Ş'nin ortaklarının ayrıca görev aldığı denetim kuruluşunun/denetim üstlenen bağımsız denetçinin, şirketin denetimini üstlenmesini kısıtlayan durumu ortadan kaldırmayacaktır. Bu nedenle, şirketin defterlerinin tutulmasında veya finansal tablolarının düzenlenmesinde denetleme dışında faaliyette veya katkıda bulunan SMMM LTD/A.Ş'nin ortağı olan kişinin ayrıca görev aldığı denetim kuruluşu/denetim üstlenen bağımsız denetçi tarafından şirketin denetimi üstlenilemez.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan tüm şirketler finansal tablolarını TFRS'lere göre düzenlemek zorundadır.

Hangi şirketlerin finansal tablolarını TFRS'lere göre düzenlemek zorunda olduğu **TMS Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararı**'nda düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan tüm şirketlerin değil, **sadece TMS Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararına Ekli Listede belirtilen şirketlerin** finansal tablolarının TFRS'lere göre düzenlenmesi zorunludur.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan ve TFRS uygulamak zorunda olmayan şirketler finansal tablolarını MSGUT'a göre düzenleyebilir.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan şirketlerin finansal tablolarını düzenlemesinde esas alınacak raporlama çerçevesi TMS Uygulama Kapsamına İlişkin Kurul Kararında «**TFRS ve BOBİ FRS**» olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda, Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan ve TFRS uygulamak zorunda olmayan şirketlerin finansal tablolarının BOBİ FRS'ye veya ihtiyari olarak TFRS'lere göre düzenlenmesi gerekmektedir.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olmayıp ilgili mevzuatında yer alan özel hükümler uyarınca denetim yaptıran şirket finansal tablolarını MSGUT'a göre düzenleyebilir.

Kurulun «Küçük ve Mikro İşletmeler için Finansal Raporlama Standartının Yayınlanması»na ilişkin 20.12.2022 tarihli Kararı uyarınca, Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olmayıp ilgili mevzuatında yer alan özel hükümler uyarınca denetim yaptıran şirketlerin finansal tablolarının KÜMİ FRS'ye göre düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak bu şirketler finansal tablolarını TFRS veya BOBİ FRS'ye göre hazırlamayı da tercih edebilirler.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Tarımsal Üretici Birlikleri ile Tarımsal Üretici Merkez Birliklerinin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik hükümleri uyarınca denetim yaptıracak birlikler finansal tablolarını MSUGT'a göre düzenleyebilir.

Yukarıda anılan Yönetmelik'te bağımsız mali denetim özetle; birliğin finansal tablo ve diğer finansal bilgilerinin, **Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardına uygunluğu ve doğruluğu hususunda**, defter, kayıt ve belgeler üzerinden denetlenmesi ve değerlendirilerek rapora bağlanması olarak tanımlanmıştır. Bu kapsamda anılan Yönetmelik hükümleri uyarınca denetim yaptıracak birliklerin finansal tablolarının BOBİ FRS'ye göre düzenlenmesi gerekmektedir.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Sadece halka açık şirketler dipnotlarda bağımsız denetçi ya da bağımsız denetim kuruluşundan aldığı hizmetlere ilişkin ücretleri açıklamak zorundadır.

Dipnotlarda bağımsız denetçi ya da bağımsız denetim kuruluşundan aldığı hizmetlere ilişkin ücretleri açıklamak zorunda olan şirketler halka açık şirketlerle sınırlı değildir. Konuya ilişkin Kurum düzenlemelerine göre;

- Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşların,
 - Zorunlu veya isteğe bağlı olarak TFRS uygulayan Büyük İşletmelerin,
 - BOBİ FRS uygulayan Büyük İşletmelerin,
- dipnotlarında bağımsız denetçi ya da bağımsız denetim kuruluşundan aldığı hizmetlere ilişkin ücretleri açıklamaları gerekmektedir.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Dipnotlarda açıklanacak ücret bilgisi sadece bağımsız denetim hizmetine ilişkin olmalıdır.

Dipnotlarda açıklanacak ücret bilgisi sadece bağımsız denetim hizmetlerine ilişkin ücret bilgisi değildir. Konuya ilişkin Kurum düzenlemelerine göre, bağımsız denetçi/bağımsız denetim kuruluşundan alınan;

- Bağımsız denetim hizmetlerine,
 - Diğer güvence hizmetlerine,
 - Vergi danışmanlık hizmetlerine,
 - Bağımsız denetim dışı diğer hizmetlere,
- ilişkin ücretlerin dipnotlarda açıklanması gerekmektedir.

FİNANSAL RAPORLAMA ÇERÇEVESİNE İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız denetçi veya bağımsız denetim kuruluşundan diğer güvence hizmetleri, vergi danışmanlığı hizmetleri veya bağımsız denetim dışı diğer hizmetler alınmamış ise dipnotlarda buna ilişkin herhangi bir bilgi verilmesine gerek yoktur.

Bağımsız denetçi veya bağımsız denetim kuruluşundan diğer güvence hizmetleri, vergi danışmanlığı hizmetleri ve bağımsız denetim dışı diğer hizmetler alınmamış olsa dahi, ilgili hizmetlere yönelik başlık dipnotlarda sunulmalı ve bu hizmetlerin alınmadığı bilgisi verilmelidir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şahıs şirketleri, Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda belirtilen ölçütleri sağlaması durumunda denetime tabi olur.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda «**şirket**», 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda düzenlenen **sermaye şirketleri** olarak tanımlanmıştır. Bu nedenle şahıs şirketlerinin Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında denetime tabi olma durumu söz konusu değildir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan bir şirketin konkordato ilan etmesi ile denetim yükümlülüğü sona erer.

Denetime tabi olan şirketin denetim kapsamından nasıl çıkacağı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 5/2'nci maddesi ile Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararına İlişkin Usul ve Esasların 10'uncu maddesinde belirtilmiştir. Bu nedenle, söz konusu şartlar sağlanmadığı sürece şirketin denetim yükümlülüğü devam edeceğinden, şirket hakkında konkordato kararı verilmiş olması, denetime tabi olunan hesap dönemi için şirketin bu yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacaktır.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirketlerin, Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olup olmadıklarını hesaplama yükümlülüğü Kurumdur.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın 3'üncü maddesi ile denetime tabi olacak şirketler için kıstaslar belirlenmiş, söz konusu kıstaslar çerçevesinde hesaplamaların nasıl yapılacağı ise Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararına İlişkin Usul ve Esaslarda açıklanmıştır. Bu kapsamda, anılan Karar ile Usul ve Esaslarda yer alan düzenlemeler çerçevesinde ilgili hesap dönemi için denetime tabi olup olunmadığını hesaplama ve belirleme yükümlülüğü şirketin kendisine aittir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Şirkete, denetime tabi olunduğuna ilişkin Kurum tarafından bilgilendirme yazı gönderilmemesi o şirketin kesin olarak denetime tabi olmadığı anlamına gelir.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda belirlenen ölçütler çerçevesinde, belirli bir hesap döneminde denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesi yükümlülüğü şirketin kendisine aittir. Bu nedenle, denetime tabi olunduğuna ilişkin Kurum tarafından şirkete bilgilendirme yazısı gönderilmemesi, bu şirketin denetime tabi olmadığı anlamına gelmemektedir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesine yönelik yapılacak hesaplamalarda şirketin sadece kendisine ait veriler esas alınır.

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesine yönelik yapılacak hesaplamalarda şirketin kendisine **ve varsa bağlı ortaklık ve iştiraklerine** ilişkin veriler esas alınır.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde üst üste iki hesap döneminde sağlanması gereken ölçütlerin aynı ölçütler olması gerekir.

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde üst üste iki hesap döneminde sağlanması gereken ölçütlerin aynı ölçütler olması şart değildir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatının hesabında **her zaman** vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan son iki hesap dönemine ilişkin bilanço ve gelir tablosu esas alınır.

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatının hesabında:

- **Şirket önceki hesap döneminde denetime tabi değilse:**
Vergi mevzuatı çerçevesinde kamu idarelerine sunulmak üzere hazırlanan son iki hesap dönemine ilişkin bilanço ve gelir tablosundaki tutarlar,
 - **Şirket önceki hesap döneminde denetime tabi ise:**
TFRS veya BOBİ FRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolarda yer alan tutarlar,
- esas alınır.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olup olunmadığının belirlenmesinde çalışan sayısının hesabında sadece Aralık ayı çalışan sayısı dikkate alınır.

Şirketin çalışan sayısının hesaplanmasında, muhtasar beyannamede veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde bildirilen aylık toplam çalışan sayısının yıllık ortalaması dikkate alınır. Söz konusu yıllık ortalama, aylar itibarıyla aylık çalışan sayılarının toplamının on ikiye bölünmesiyle elde edilir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNER YANLIŞLAR

Çıraklık ve mesleki eğitim sözleşmesi kapsamında şirkette mesleki eğitim gören çıraklar ve staj yapan öğrenciler de çalışan sayısının hesabına dahil edilir.

Çıraklık ve mesleki eğitim sözleşmesi kapsamında şirkette mesleki eğitim gören çıraklar ve staj yapan öğrenciler çalışan sayısının hesaplanmasında dikkate alınmaz.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olan şirketin tür değiştirmesi denetim yükümlülüğünü ortadan kaldırır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 180'inci maddesinde **“Bir şirket hukuki şeklini değiştirebilir. Yeni türe dönüştürülen şirket eskisinin devamıdır.”** hususu hüküm altına alınmıştır. Bu itibarla, tür değiştiren şirket eski şirketin devamı niteliğinde olacağından, denetime tabi olan bir şirketin tür değiştirmesi, bu şirketin bağımsız denetime tabi olma yükümlülüğünü etkilemeyecektir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olan bir şirketin bağılı ortaklığı/iştiraki olan şirket, kendisi de ayrıca denetime tabi olsa bile, ana şirket için yapılan denetimle, denetime tabi olan bağılı ortaklık/iştirak için de denetim yükümlülüğü yerine getirilmiş sayılır.

Denetime tabi olan bir şirketin bağılı ortaklığı/iştiraki olan şirket, kendisi de ayrıca denetime tabiyse, ana şirket için yapılan denetimle, denetime tabi olan bu bağılı ortaklık/iştirak için denetim yükümlülüğü yerine getirilmiş sayılmaz. Bu nedenle, denetime tabi olan bir şirketin bağılı ortaklığı/iştiraki konumunda olan ve Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanı Kararında belirtilen ölçütleri ayrıca sağlayan şirketin denetiminin ayrı olarak yapılması gerekmektedir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olmayan bir şirket, ana ortaklığının, bağlı ortaklığının veya iştirakinin denetime tabi olması nedeniyle doğrudan denetim kapsamına girer.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olma şartlarını taşımayan bir şirket, sadece ana ortaklığının, bağlı ortaklığının veya iştirakinin Karar kapsamında denetime tabi olması nedeniyle denetime tabi olmaz. Ancak bu durum, topluluk denetçisinin konsolide finansal tabloların denetimine ilişkin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve Türkiye Denetim Standartları çerçevesindeki yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan denetimlerde denetçi, şirketin yönetim kurulu tarafından seçilebilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399/1'inci maddesi uyarınca denetçinin, şirket genel kurulunca; topluluk denetçisinin ise ana şirketin genel kurulunca seçilmesi zorunlu olup, yönetim kurulunun denetçi seçimine ilişkin alacağı kararlar batıldır.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan denetimlerde, seçilen denetçinin tescil ve ilanı ihtiyaridir.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında yapılan denetimlerde, denetleme görevinin hangi denetçiye verildiğinin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399/1'inci maddesi uyarınca ticaret siciline tescil ettirilmesi ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi ile şirketin internet sitesinde ilan edilmesi gerekmektedir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılan denetimlerde önemli olan denetçinin seçimidir. Denetim sözleşmesi daha sonra uygun olan herhangi bir zamanda imzalanabilir.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında yapılan denetimlerde denetim sözleşmesinin, Bağımsız Denetim Yönetmeliğinin 29/3'üncü maddesi uyarınca, denetim kuruluşu veya denetim üstlenen bağımsız denetçinin seçildiği her hesap dönemi için, denetçinin seçiminden itibaren en geç 60 gün içinde imzalanması gerekmektedir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan şirket, seçtiği denetçisini her zaman görevden alabilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399/2'nci maddesine göre, denetçiden denetleme görevi, sadece anılan maddenin dördüncü fıkrasında öngörüldüğü şekilde ve başka bir denetçi atanmışsa geri alınabilir. Buna göre, şirketin merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesi;

a) Yönetim kurulunun,
b) Sermayenin yüzde onunu, halka açık şirketlerde esas veya çıkarılmış sermayenin yüzde beşini oluşturan pay sahiplerinin, istemi üzerine, ilgilileri ve seçilmiş denetçiyi dinleyerek, seçilmiş denetçinin şahsına ilişkin haklı bir sebebin gerektirmesi, özellikle de onun taraflı davrandığı yönünde bir kuşkunun varlığı hâlinde, başka bir denetçi atayabilir. Görevden alma ve yeni denetçi atama davası, denetçinin seçiminin Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilanından itibaren üç hafta içinde açılır. Azlığın bu davayı açabilmesi için, denetçinin seçimine genel kurulda karşı oy vermiş, karşı oyunu tutanağa geçirtmiş ve seçimin yapıldığı genel kurul toplantısı tarihinden itibaren geriye doğru en az üç aydan beri, şirketin pay sahibi sıfatını taşıyor olması şarttır.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetim sözleşmesi imzalandıktan sonra taraflar herhangi bir gerekçe olmaksızın anlaşarak sözleşmeyi sonradan fesih edebilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399/8'inci maddesi uyarınca, denetçi denetleme sözleşmesini **sadece haklı bir sebep varsa veya kendisine karşı görevden alınma davası açılmışsa** feshedebilir. Görüş yazısının içeriğine ilişkin fikir ayrılıkları ile denetlemenin şirketçe sınırlandırılmış olması veya görüş yazısı vermekten kaçınma haklı sebep sayılamaz.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca yapılacak denetim için imzalanan sözleşme fesih olunca yeni denetçi seçimine gerek yoktur.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan şirketin bu yükümlülüğü, denetçinin seçimi ve sözleşmenin imzalanması ile sona ermemektedir. Bu nedenle, seçilen denetçinin haklı bir sebebe dayanarak sözleşmeyi feshetmesi durumunda şirketin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 399'uncu maddesi hükümleri çerçevesinde yeni bir denetçi görevlendirmesi gerekmektedir.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetime tabi olan şirketin, denetim sürecine ilişkin herhangi bir yükümlülüğü yoktur, tüm süreç denetçiler tarafından yürütülür.

Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararı uyarınca denetime tabi olan şirketin bu yükümlülüğü, denetçinin seçimi ve sözleşmenin imzalanması ile sona ermemektedir. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 401/1'inci maddesi uyarınca, şirketin yönetim kurulu finansal tabloları ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunu düzenlettirip onaylayarak gecikmeksizin denetçiye vermek, şirketin defterlerinin, yazışmalarının, belgelerinin, varlıklarının, borçlarının, kasasının, kıymetli evrakının, envanterinin incelenerek denetlenebilmesi için denetçiye gerekli imkânları sağlamak zorundadır.

DENETİME TABİ OLMAYA İLİŞKİN DOĞRU BİLİNERN YANLIŞLAR

Denetlenen finansal tablolar hakkında **görüş vermekten kaçınma veya olumsuz görüş** verilmesinin herhangi bir sonucu yoktur.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 403'üncü maddesi uyarınca, **görüş vermekten kaçınma veya olumsuz görüş yazılan** hallerde yönetim kurulunun, görüş yazısının kendisine teslimi tarihinden itibaren dört iş günü içinde genel kurulu toplantıya çağırması ve genel kurul tarafından yeni bir yönetim kurulu seçilmesi gerekmektedir. **(Esas sözleşmede aksi öngörülmemişse, eski yönetim kurulu üyeleri yeniden seçilebilir.)** Yeni yönetim kurulunun ise altı ay içinde, Kanuna, esas sözleşmeye ve standartlara uygun finansal tabloları hazırlatması ve bunları denetim raporu ile birlikte genel kurula sunması gerekmektedir.

